

חיזוק "המימד האנושי" והמסוגלות הקלינית בקרב צוות אחיות צעיר: תוכנית הכשרה מבוססת סימולציות לזיהוי וטיפול במטופל המתדרדר

בית חולים אסותא ראשון לציון

יוליה פרנצן, אחות אחראית מחלקת אשפוז
רחל בייטנר, מנהלת אחיות
ילנה רבינוביץ, סגנית אחות אחראית מחלקת התאוששות ורכזת תחום החייאה
ד"ר בועז קלמוביץ, מנהל רפואי
ד"ר אנג'לה עירוני, מנהלת בית החולים

רקע ומטרות:

שינויים פרסונליים במחלקה כירורגית הובילו לתמהיל צוות שבו כ-40% מכלל האחיות (7 מתוך 17) היו בעלות ותק מקצועי של פחות משנה. במטרה להבטיח מתן טיפול איכותי ובטוח, ומתוך תפיסה השמה את חוויית הצוות והעצמתו במרכז, פותחה תוכנית הכשרה ייעודית.

מטרות הפרויקט היו חיזוק מיומנויות קליניות לזיהוי וניהול מהיר של מטופלים בתהליכי התדרדרות, לצד שיפור מיומנויות תקשורת בין-אישיות מורכבות (Soft Skills) כגון אסרטיביות מכבדת, היוועצות בממונים, ותיעוד מוקפד ברשומה הרפואית.

היעדים הגדירו 100% השתתפות של הצוות, וציון של 90 לפחות במבחן הידע המסכם.

שיטות:

נבנתה תוכנית התערבות שהתבססה על סימולציות קליניות ובין-אישיות, וכן על ניתוח מקרי בוחן רטרוספקטיביים שהתרחשו בפועל במחלקה. התכנים עסקו בזיהוי סימנים מוקדמים להתדרדרות, הערכה ראשונית, ושימוש בכללי דיווח מובנים מול ממשקים.

לאחר כל תרחיש בוצע תחקור מובנה (Debriefing) ודיון פתוח שהציף דילמות מעשיות בתקשורת עם הדרג הרפואי (כגון התמודדות עם חוסר הסכמה קלינית) ומיומנויות תיעוד אובייקטיבי.

הערכת האפקטיביות בוצעה באמצעות מבחן ידע (לפני ואחרי ההתערבות) ובאמצעות שאלוני משוב איכותניים לבחינת תחושת הביטחון והמסוגלות.

תוצאות: הושגה עמידה מלאה ביעדי התוכנית:

100%
מצוות האחיות השלימו את ההכשרה

90
הציון הממוצע במבחן הידע המסכם

מתוך שאלוני המשוב עלה כי ההכשרה שיפרה משמעותית את תחושת הביטחון המקצועי של האחיות במהלך המשמרות. המשתתפות דיווחו כי תרגול התרחישים והסימולציות תרם להבנת תהליכים קליניים ובין-אישיים, וחיזק באופן ניכר את תחושת המסוגלות העצמית (Self-efficacy) בניהול מצבי חירום.

מסקנות והמלצות:

שילוב של למידה תיאורטית עם סימולציות חווייתיות מבוססות מקרים אמיתיים מהווה כלי אסטרטגי רב-עוצמה בהכשרת צוותים צעירים, ומשפיע ישירות על בטיחות הטיפול ורווחת הצוות (Staff well-being). חיזוק המיומנויות הרכות לצד הידע הקליני מספק רשת ביטחון מקצועית המקדמת תרבות ארגונית מבוססת אמון ושקיפות. **מומלץ למסד את התוכנית כחלק מתהליך הקליטה (Onboarding) של אנשי צוות חדשים, ולפתח סדנאות המשך תקופתיות לשימור הידע והמיומנויות.**